

Wydział Nauk o Zdrowiu

Śląskiego Uniwersytetu Medycznego

w Katowicach

Recenzja rozprawy doktorskiej mgr Justyny Redlickiej pt.: „Ocena stabilności posturalnej u chorych na stwardnienie rozsiane z zespołem zmęczenia po zastosowaniu indywidualnego programu rehabilitacji”

Na całość pracy doktorskiej składają się dwie oryginalne prace opublikowane w czasopismach ze współczynnikiem Impact Factor, a Doktorantka jest w nich pierwszym autorem. Łączna punktacja prac tworzących rozprawę doktorską wynosi 140 punktów MNiSW oraz 5,824 punktów Impact Factor.

Stwardnienie rozsiane jest chorobą dotykającą często ludzi młodych, stanowiącą najczęstszą przyczynę niepełnosprawności neurologicznej w grupie wiekowej osób 20-40 lat. Wśród objawów występujących u pacjentów ze stwardnieniem rozsianym dominujące jest zmęczenie, które występuje nawet u 80% chorych i może prowadzić do niepełnosprawności na każdym etapie choroby. Dla większości chorych jest to najbardziej wyniszczający objaw. Równie istotnym dla pacjentów, analizowanym w pracy, objawem jest spadek funkcji poznawczych, które w znacznym stopniu mogą ograniczać codzienne funkcjonowanie oraz obniżać jakość życia.

W związku ze złożonością objawów stwardnienia rozsianego, trudne jest dobranie jednolitego dla wszystkich chorych modelu rehabilitacji. Celem leczenia jest zahamowanie aktywności i postępu choroby oraz poprawa jakości życia pacjentów. Zastosowanie indywidualnego modelu rehabilitacji jest kluczowe dla procesu terapeutycznego.

Za cel główny pracy Doktorantka postawiła sobie ocenę efektów zastosowania indywidualnego programu rehabilitacji na stabilność posturalną u chorych na stwardnienie rozsiane z zespołem zmęczenia.

Na badania uzyskano zgodę Komisji Bioetycznej przy Uniwersytecie Medycznym w Łodzi.

Badania przeprowadzono w Klinice Rehabilitacji Neurologicznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Charakterystyka pacjentów i metodyka badań została dobrana w sposób prawidłowy.

Doktoranka płynnie porusza się w tematyce skal dotyczących zmęczenia, stanu funkcjonalnego oraz poziomu funkcjonowania poznawczego oraz skal depresji. Ocena stabilometryczna została opisana w sposób czytelny oraz przejrzysty, umożliwiając powtórzenie badań. Indywidualny proces rehabilitacji jest opisany w wersji skrótowej, jednak dającej czytającemu jasny obraz postępowania, co zapewne wynika z personalizacji procesu rehabilitacyjnego.

Metodyka pracy jest opisana czytelnie, w sposób umożliwiający odtworzenie badania.

Testy statystyczne zostały dobrane odpowiednio do charakteru i liczebności grup.

Wyniki przedstawiono w tabelach oraz w formie opisowej. Autorka wykazała korzystny wpływ umiarkowanej aktywności fizycznej u chorych z nasilonymi objawami zmęczenia. W tej grupie stwierdziła również lepszy efekt terapii na stan emocjonalny pacjentów. Natomiast w grupie z lekkimi objawami zmęczenia zaobserwowała lepsze wyniki w zakresie funkcji poznawczych.

Wnioski są przedstawione w formie opisowej. Odpowiadają na cel główny i cele cząstkowe pracy. Wskazane byłoby jednak sformułowanie wniosków w sposób bardziej precyzyjny odpowiadający na cele szczegółowe.

Cennym jest umieszczenie wniosku końcowego, który jako Recenzent określam wręcz jako wniosek aplikacyjny.

Prace są interesujące i nowatorskie, dają mocne naukowe dowody na skuteczność wykorzystania umiarkowanej aktywności fizycznej na objawy występujące u chorych ze stwardnieniem rozsianym.

Dyskusja jest napisana w sposób wskazujący na dużą wiedzę Doktorantki w zakresie kluczowych objawów u chorych ze stwardnieniem rozsianym oraz możliwości rehabilitacji tych pacjentów.

Z obowiązku Recenzenta stwierdzam, że nadmierne stosowanie skrótów utrudnia czytanie i interpretację pracy, co może być szczególnie trudne dla czytelnika niezbyt biegłego w tematyce stwardnienia rozsianego oraz parametrów platformy stabilometrycznej.

Podsumowując stwierdzam, że podjęcie przez mgr Justynę Redlicką próby włączenia i oceny wpływu spersonalizowanego programu rehabilitacji u chorych na stwardnienie rozsiane z zespołem zmęczenia na ocenę stabilności posturalnej było dobrym wyborem, tym bardziej, że w swoich badaniach udowodniła występowanie korzystnego wpływu tej metody nie tylko na parametry posturalne, ale także na stan emocjonalny pacjentów oraz funkcje poznawcze.

Przedstawiona do recenzji praca doktorska mgr Justyny Redlickiej pt.: „Ocena stabilności posturalnej u chorych na stwardnienie rozsiane z zespołem zmęczenia po zastosowaniu indywidualnego programu rehabilitacji” spełnia warunki określone w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z późn. zm.). W związku z czym zwracam się do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Meczyznego w Łodzi o dopuszczenie Pani mgr Justyny Redlickiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego. Uwagi, które nasunęły mi się podczas czytania prac nie wpływają na moją wysoką ocenę i w związku z tym wnoszę do Wysokiej Rady Dyscypliny Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Meczyznego w Łodzi o wyróżnienie pracy.

Karol Lewiński